

Minneord over Claus Hedegaard

Tekst: Knut Eljarn. Foto: Raine Bode

Claus Hedegaard 1963 – 2009.

Det var med sjokk og vantro venner og bekjente i mars mottok beskjeden om at Claus Hedegaard var død i sitt hjem i Aarhus etter kort tids sykdom.

Vi som kjente Claus og nettopp hadde vært sammen med ham under de årlige mineralmessene i Tucson, kunne ikke tro at det var sant. Han var så full av vitalitet og pågangsmot med mange nye prosjekter og planer. Han hadde ennå så mye igjen.

Claus pleide å fortelle at han var oppvokst i en dyrehave. Hans far, Orla Hedegaard, har siden 1943 vært en av Europas ledende leverandører av utstoppede dyr og andre naturhistoriske objekter til museer og samlinger. De som har besøkt hans fars "Natureshop" i Rønne forstår hva Claus mente med sitt utsagn. En oppvekst i et slikt miljø må ha satt sine spor. Claus hadde en umettelig nysgjerrighet og utvidet selv det naturhistoriske interesseområdet til også å omfatte fossiler og mineraler.

Claus Hedegaard hadde sin formelle utdanning fra Aarhus universitet innen biologi med fokus på skjell. Etter flere års videre studier ved University of California (Berkeley) og feltstudier bl.a. i Thailand tok han en doktorgrad om evolusjon og biomineralisering ved Aarhus universitet i 1997.

Men selv om han var en habil forsker og til og med har fått en gastropode (snegle) oppkalt etter seg, gir disse fakta lett et feilaktig inntrykk av Claus Hedegaard og hans liv. Han var så langt ifra noen kjedelig akademiker som fordyppet seg i sitt spesialområde. Og når et dyr skulle oppkalles etter Claus, er vel en snegle det som passer dårligst til hans person.

Helt fra skoletiden og studieårene var Claus en rastløs og søkende sjel med mange interesser og stor virketrang. Jeg har kjent Claus i mer enn 30 år fra de første Nordiske mineralmesser hvor særlig messen i Kopparberg og kveldssamlingene ved huset til Ingemar Johansson ble et årlig samlingspunkt for mineralsamlere og steinvenner. En av dem var en lyslugget og alltid smilende ung entusiast fra Danmark, Claus Hedegaard.

Hans vinnende vesen ga ham mange venner blant samlere, handlere og mineraloger, først i Norden og senere over hele verden. Han elsket å reise og besøke spennende lokaliteter, først i Norden og på Grønland; senere ble hele verden hans virkefelt.

Han samlet og kjøpte mineraler og smykkestenar både i Afrika, Syd-Amerika og Asia og solgte dem videre på messer og til handlere

mest i Europa og USA. Samtidig bygget han opp en imponerende systematisk samling med mange klassiske og sjeldne mineralstoffer.

Han skrev mange populærvitenskapelige artikler, fargerike rapporter fra mineralmesser som redaksjonsmedlem i både "Stein" og "Mineralien Welt" og organiserte 15-20 geologiske særutstillinger.

Mange års studier og forskning ga ham den friheten han ønsket til å dyrke også sine mineralogiske interesser, og bare i et par år hadde han en "vanlig" jobb som forskningssjef og selger for et lite bioteknologisk ernæringselskap i Danmark.

Men 9-4 livet passet ham dårlig, så i 2007 startet han sin egen virksomhet med hovedvekt på leveranser av mineraler, fossiler og andre salgsartikler til naturhistoriske museumsbutikker. Han hadde etablert seg i Aarhus med sin thailandske partner, Sombat, og var godt i gang med sin nye virksomhet da han så alt for tidlig gikk bort.

Claus Hedegaard var redaksjonsmedlem og en viktig bidragsyter til "Stein" siden 1994. Hans spesialitet var personlige betraktninger fra verdens store mineralmesser. Hvert år bidro han til at også vi i Europas periferi fikk et innblikk i nyhetene fra mineralenes verden i München og Tucson. Claus var i tillegg kontaktperson overfor "Steins" abonnenter i Danmark. Hans bidrag vil bli sterkt savnet.

De siste 20 år har jeg truffet Claus flere ganger i året på ulike mineralmesser i Norden og i utlandet. Jeg vil savne hans smittende humør og hans glede over å dele sin kunnskap om mineraler og lokaliteter.

Med Peter Lyckberg har det ofte bare vært oss tre som har representert Norden på mange store utenlandske messer. Norden har fått en representant mindre og verden har blitt fattigere og mindre fargerik etter Claus Hedegaards bortgang.

Våre tanker går til hans partner, Sombat, og hans familie i Danmark.

Kalkspatkrystaller fra Dalen-Kjørholt kalksteinsgruve, Brevik. Største krystall er ca. 2,5 cm bred. Samling: Norsk Bergverksmuseum. Foto: Gunnar Jenssen.